

Utredning inför förslag om strukturbidrag för elever i resursskolor och kommunala resursgrupper

1. Kommunens uppdrag
2. Grundbelopp
3. Särskilt stöd i skollagen
4. Fristående resursskola
5. Kommunens organisation
6. Kommunal resursgrupp i Danderyds kommun
7. Antagning till kommunal resursgrupp i Danderyds kommun

1. Kommunens uppdrag

En kommun ska organisera sin skolverksamhet så att alla elever ska kunna beredas utbildning. Utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var den anordnas. Huvudman för utbildningen ska ansvara för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelser i skollagen (SL) 2010:800.

Kommunens uppdrag är att fördela resurserna efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Likabehandlingsprincipen ska tillämpas och utgångspunkten i resursfördelningen är att den enskilde huvudmannen ska kunna bedöma om kommunen använt samma grunder vid fördelning av resurser som vid fördelning till den egna verksamheten.

2. Grundbelopp

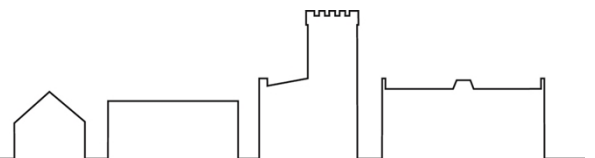
Det grundbelopp (skolpeng) som kommunen betalar ut till skolorna ska utgöra den huvudsakliga finansieringen av skolans verksamhet. Grundbeloppet innefattar ersättning för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader. Grundbeloppet ska även täcka kostnader för stöd i form av extra anpassningar, extra undervisning, gruppindelningar, särskilda undervisningsgrupper, individualisering och anpassning kring elever med vanligt förekommande funktionsnedsättningar.

Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla kunskapskraven ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Rektor ansvarar för skolans inre organisation och undervisning så att hänsyn tas till olika elevers behov och förutsättningar vid fördelning av grundbeloppet. Det innebär att fördelning av grundbeloppet kan skilja sig väsentligt åt, vad gäller hur mycket resurser som avsätts och tilldelas olika elever inom en skolenhet.

3. Särskilt stöd i skollagen

I skollagen finns bestämmelser om särskilt stöd och hur stöd ska tilldelas elever. Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska stöd ges i form av extra anpassningar. Extra anpassningar ska vara av mindre ingripande karaktär och vara inom ram för den ordinarie undervisningen. Något formellt beslut behövs inte för att tilldela stödet.

Om elevens behov av stöd kvarstår trots extra anpassningar, eller om det finns särskilda skäl att anta att det stöd som ges inte är tillräckligt, ska detta anmälas till rektor som ska se till att elevens behov av stöd

utreds. Visar utredningen att eleven är i behov av särskilt stöd ska stöd tilldelas eleven. Ett särskilt stöd får då ges istället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Stödformen är mer ingripande med insatser av större omfattning och varaktighet och ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppnå kunskapskraven. Huvudprincip är att stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven normalt tillhör.

För varje elev i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas med beskrivning av elevens behov samt hur stödet ska tillgodoseas. I åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering. Då åtgärdsprogram utarbetas ska elevens vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet. Rektor fattar beslut om särskilt stöd, genom beslut om åtgärder och insatser, som dokumenteras i ett åtgärdsprogram.

Om det finns särskilda skäl kan rektor i ett åtgärdsprogram besluta om att eleven ska tilldelas särskilt stöd enskilt eller i en annan undervisningsgrupp s.k. *särskild undervisningsgrupp*, än den eleven normalt tillhör. Särskild undervisningsgrupp ska användas i undantagsfall under så kort tid som möjligt (tillfällig placering). Detta för att skyndsamt och flexibelt möta elevens behov av särskilt stöd inom ram för ett åtgärdsprogram. Elevens stödbehov kan variera över tid och omfattningsgrad. Det huvudsakliga syftet och målsättning är att eleven ska återgå till sin ordinarie klass och skolplacering.

4. Fristående resursskolor

Resursskolor används ibland som benämning på skolenheter som avgränsat målgruppen till elever som är i behov av särskilt stöd. I skollagen anges att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd eller vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för.

Exempel på resursskola är t.ex. Helleborusskolan och Mellansjöskolan i Täby.

5. Kommunens organisation

En kommun kan utforma och organisera sin skolverksamhet utifrån lokala förutsättningar och behov av specialpedagogisk kompetens, begränsad och anpassa för elever i behov av särskilt stöd.

6. Kommunal resursgrupp i Danderyds kommun

Kommunala resursgrupper har tidigare benämnt kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper men för att inte sammanblanda dessa med särskilda undervisningsgrupper enligt skollagen benämns de fortsättningsvis *kommunala resursgrupper*. Alla elever i resursgrupperna läser enligt grundskolans läroplan och kännetecknas i övrigt av att det är en permanent skolplacering för eleven, till skillnad från särskilda undervisningsgrupper som är en tillfällig lösning.

Då en skola långtgående prövat olika alternativa lösningar för att anpassa undervisningen efter elevens behov, men funnit att de särskilda stödinsatserna inte varit tillräckliga eller inte gett önskat resultat, kan en placering i kommunal resursgrupp aktualiseras. Detta med syfte att tillgodose elevens behov genom att skapa bättre förutsättningar för att uppnå kunskapskrav och mål genom att organisera undervisningen i ett mindre sammanhang, samt att tillhandahålla en högra lärartäthet med specialpedagogisk kompetens.

Inom resursgruppen kan ytterligare behov av anpassningar finnas utifrån olika elevers individuella förutsättningar och behov. Rektor kan ansöka om tilläggsbelopp (fristående huvudman) eller verksamhetsstöd (skolor i egen regi) enligt kommunens riktlinjer, för enskilda elever i behov av ett extraordinärt särskilt stöd.

Danderyds kommun har i dagsläget kommunala resursgrupper vid Vasaskolan och Fribergaskolan. Stocksundsskolan har en Tal- och språkverksamhet som dock inte klassas som kommunal resursgrupp .

Vasaskolan och Fribergaskolan

Vid Vasaskolan och Fribergaskolan finns idag kommunala resursgrupper för elever med autismdiagnos. Verksamheterna är organiserade i mindre grupper för att erbjuda eleverna en undervisning utifrån deras behov och förutsättningar till lärande. Lärmiljön är anpassad för att begränsa intryck för optimal inläring. Undervisningen består av en tydliggörande pedagogik med visuellt stöd i undervisningen samt för socialt samspel och språkutveckling/kommunikationsfärdigheter. Inom verksamheten kan enskilt stöd ges vid inläringssituationer utifrån elevernas olika behov och förutsättningar. Fasta rutiner tillhandahålls och eleverna får hjälp med tidsuppfattning. Eleverna kan också få individuella scheman anpassade efter elevernas specifika behov.

I verksamheten finns specialpedagogisk kompetens och resursassistenter, dels för undervisning, dels för stöd i socialt samspel och kommunikation. Personalen bildar tillsammans ett arbetslag bestående av lärare, fritidspedagog (årskurs f-6) och resursassistenter som regelbundet analyserar, utvärderar, planerar och dokumenterar arbetet med eleverna. Resursassistenterna stöttar eleverna på lektioner, raster, under lunch och vid schemabrytande aktiviteter utifrån eleverna individuella behov. De hjälper även eleverna att strukturera det dagliga arbetet med t.ex. läxor och inlämningsuppgifter. Elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande med att stödja eleverna mot utbildningens mål. Den samlade kompetensen syftar till att så långt som möjligt kompensera för elevens funktionsnedsättning för att främja möjligheten att uppnå grundskolans kunskapskrav och kunskapsmål.

Införandet av ett strukturbidrag blir ett ekonomisk tillskott för skolorna, då bidraget är kopplat till verksamhet på organisation och gruppnivå, ett behov som dagens grundbelopp inte täcker samt inte är ändamålsenligt utifrån lagstiftning och rättspraxis gällande tilläggsbelopp. För en skola som Vasaskolan motsvarar strukturbidraget de summor som tidigare, åren före de nya riktlinjerna som beslutades 2019, kompenserades inom ram för tilläggsbelopp.

Stocksundsskolan

Vid Stocksundsskolan finns en Tal – och språkverksamhet (TOS) för eleven med en generell språkstörning (årskurs F-6). En kammungemensam antagning sker till verksamheten, men undervisningen klassificeras inte som en kommunal resursgrupp, då eleverna i det här fallet tillhör sin ordinarie klass, där den huvudsakliga undervisningen sker. Eleverna får under skolveckan ett kompletterande enskilt stöd av speciallärare och logoped. Ett stöd som är anslutet till den ordinarie undervisningen.

7. Antagning till kommunal resursgrupp i Danderyds kommun

Innan en placering i en kommunal resursgrupp kan bli aktuell ska skolan där eleven går ha uttömt alla andra möjligheter för eleven att gå kvar i sin ordinarie klass med stöd. Innan en ansökan blir aktuell ska vårdnadshavare och elevens befintliga skola vara överens om att ansöka och samla in nödvändig dokumentation.

Ansökan skickas till handläggare på bildningsförvaltningen som sammanställer alla ansökningar och ser till att nödvändig dokumentation bifogats. Handläggaren sammankallar avlämnade skolors personal med mottagande skolas personal för ett första möte.

Rektorer till de elever som bedöms vara i behov av plats i kommunal resursgrupp kommer att kallas till ytterligare ett överlämningsmöte innan erbjudande ges till vårdnadshavare. Vårdnadshavare till de elever som inte erbjuds plats meddelas av handläggare på bildningsförvaltningen.